

УДК 351.743(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2022.4/10>**Буга В.В.**

Донецький державний університет внутрішніх справ

ORCID ID: 0000-0002-0655-5256

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА

У статті узагальнені заходи запобігання правопорушенням у сфері будівництва у провідних країнах світу (Польща, Франція, Іспанія, Німеччина, Велика Британія, США та ін.) з романо-германською та англо-саксонською правовими системами засвідчили, що система планування будівництва в таких країнах є ієрархічною, ретельно законодавчо регламентованою актами різної юридичної сили (директиви, постанови, програмне сприяння ЄС та насамперед будівельні кодекси), забезпеченою адміністративним інструментарієм (Європейська програма з розвитку інфраструктури (EUREK), федеральні, регіональні, місцеві плани використання територій і плани забудови та планування на рівні громад) та здійснюється відповідно до певної процедури, коли рішення ухвалюється місцевими органами та зборами об'єднання після численних громадських слухань щодо дотримання заходів безпечності й екологічності.

На відношення європейських національних законодавців до запобігання правопорушенням основний вплив мали історичні події та практика міжнародної юстиції. Розвиток адміністративно-правового законодавства європейських країн в основному зумовили такі чинники: міжнародні правові акти; практика Європейського Суду з прав людини; право Європейського Союзу); внутрішня соціально-політична ситуація в країні та запити суспільства.

Встановлено, що запобігання правопорушенням в сфері будівництва в зазначених країнах, як і в Україні, здійснюється в межах різних галузей права. Однак, у адміністративно-правовій площині забезпечується шляхом застосування до суб'єкта вчинення каральних і (або) альтернативних їм інших, некаральних заходів впливу. Особливістю каральних заходів більшості європейських країн є великі розміри штрафних санкцій, порівняно з Україною, за порушення норм, стандартів та правил будівельного законодавства. На основі вивченого зарубіжного досвіду стало очевидно, що подальше зниження показників вчинених правопорушень в сфері будівництва неможливе без проведення комплексу запобіжних заходів, основою яких повинен бути аналіз факторів, що зумовлюють вчинення таких правопорушень

Ключові слова: будівництво, сфера будівництва, правопорушення, запобігання, закон, кодекс, зарубіжний досвід.

Практика розвинутих країн свідчить, що ефективне виконання державою покладених на неї функцій дає потужний стимул розвитку будівництва [1, с. 115–119]. Політика держави відіграє вирішальну роль у цьому процесі. На сьогодні найбільш вразливими щодо вчинення правопорушень в Україні є сфери державного та недержавного будівництва, на які виділяють найбільші обсяги коштів [2, с. 32–43]. Сама практика здійснення запобігання правопорушенням у сфері будівництва в зарубіжних країнах становить для нас безперечний інтерес, але слід застережно підходити до повсюдного копіювання та механічного перенесення іноземного досвіду.

При вивченні функціонування відповідних суспільних відносин повинні бути враховані як позитивні надбання, так і допущені відповідною країною помилки, що дозволить нашій державі

уникнути їх на шляху становлення адміністративно-правового механізму запобігання правопорушенням у сфері будівництва.

Вивчаючи компаративну (порівняльну) складову зарубіжного досвіду запобігання правопорушенням у сфері будівництва, ми виходимо з розуміння того, що в сучасній юридичній науці виділяють «нормативне та функціональне порівняння. Під час нормативного порівняння відправним пунктом дослідження є схожі правові норми, інститути, законодавчі акти». За цим принципом ми зверталися до вивчення позитивного досвіду запобігання правопорушенням у сфері будівництва в тих державах, котрі, як і Україна, належать до романо-германської (континентальної) правової сім'ї. У свою чергу, інший вид порівняння – функціональне – передбачає «дослідження правових засобів вирішення однакових соціальних

і правових проблем різними правовими системами. Функціональне порівняння починається не з визнання правових норм та інститутів як відправного пункту порівняння, а з висунування соціальної проблеми, і вже потім відбувається пошук правової норми або інституту, за допомогою яких цю проблему може бути вирішено». Згідно з цим принципом, проаналізовано позитивний досвід запобігання правопорушенням у сфері будівництва у державах англосаксонської правової сім'ї.

Насамперед, відмітимо, що основою стратегії економічного і соціального розвитку України є курс на інтеграцію до Європейського Союзу (ЄС) та поступове наближення українського законодавства, норм і стандартів до відповідних документів ЄС. Прагнення України інтегруватися у європейську економічну систему викликало необхідність перебудови та переорієнтації будівельної галузі з метою підвищення її конкурентоспроможності та інтеграції у світову економіку.

Відмітимо, що у травні 1985 р. Рада ЄС прийняла Резолюцію №85/C136/01 про «Новий підхід» до технічної гармонізації та стандартів, забезпечивши нову основу для гармонізації національних нормативів для промислової продукції. Новий підхід було розроблено з метою полегшити завоювання внутрішнього ринку та розробити гнучке й технічно-нейтральне законодавство, зробивши перехід від деталізованих технічних вимог до конкретної продукції, визначення основних вимог для типів продукції, таким чином сприяючи інноваціям та встановленню конкуренції [3, с. 142–151].

Згодом, зазначене рішення втратило свою чинність й було замінено на Рішення (ЄС) №768/2008/ЄС від 09 липня 2008 р. про встановлення загальних правил торгівлі товарами. Відповідно до нього Глобальний підхід продовжує забезпечувати гнучкість оцінки відповідності протягом усього виробничого процесу, для того, щоб пристосуватися до вимог кожної окремої операції. Використовується модульна система, за якої процес оцінки відповідності складається із декількох операцій (модулів) [4]. Ці модулі розрізняються між собою за змістом в залежності від стадії розробки продукції (розрахунок, створення прототипу), методу оцінки (контроль, документація, гарантія якості) і особи, що проводить цю оцінку (виробник або третя сторона) [5, с. 47].

Система планування будівництва в країнах-учасниках ЄС є ієрархічною, ретельно законодавчо регламентованою актами різної юридичної сили (директиви, постанови, програмне сприяння

ЄС, закони на федеральному регіональному рівні, насамперед будівельні кодекси), забезпеченою адміністративним інструментарієм (Європейська програма з розвитку інфраструктури (EUREK), федеральні, регіональні, місцеві плани використання територій і плани забудови та планування на рівні громад) та такою, що здійснюється відповідно до певної адміністративної процедури, коли рішення ухвалюється місцевими органами та зборами об'єднання після численних громадських слухань щодо дотримання заходів безпечності й екологічності.

Наприклад, адміністративно-правове регулювання будівництва в *Польщі* характеризується тим, що вагомою його складовою є норми адміністративного права, зовнішнім виразом яких є більшість положень Закону «Про будівництво». Архітектурно-будівельне управління й будівельний нагляд тісно пов'язані з адміністративно-територіальним устроєм, нагляд і контроль здійснюються щодо дотримання будівельних норм і правил, планів землекористування, охорони навколишнього середовища, безпеки праці тощо. Регулюючи будівельну діяльність суб'єктів містобудування, закон встановлює вимоги до безпеки будівельних конструкцій; пожежної безпеки; безпеки експлуатації об'єктів будівництва; гігієнічних і санітарних умов тощо [6, с. 180].

У свою чергу, Закон *Польщі* «Про територіальне планування та розвиток» встановлює принципи формування просторової політики органами місцевого самоврядування та органами державної влади, процедури розгляду питань розподілу землі для конкретних цілей, встановлення процедурних правил розробки, публічного обговорення, прийняття органами місцевого самоврядування планів просторового розвитку відповідної території [6, с. 181]. Частину містобудівних повноважень, таких як визначення кваліфікаційної спроможності суб'єктів містобудівної діяльності, польське національне законодавство делегувало недержавним самоврядним інституціям: Палаті архітекторів *Польщі*, Польській палаті інженерів будівництва, Палаті урбаністів *Польщі* тощо.

Втім, адміністративна відповідальність за порушення норм і стандартів у сфері будівництва спостерігається лише в пострадянських державах. Наприклад, у *Латвії* законодавство про адміністративні проступки майже повністю відокремлене від кримінального права. Це зумовлено існуванням старих кодексів про адміністративні делікти, які регулюють відмінні від кримінального права діяння. Опрацювавши кримінальне

законодавство європейських країн, можна зазначити, що кожна держава має свої безпосередні норми, які відображають притаманні їм санкції.

В окремих європейських країнах кримінальні правопорушення у сфері будівництва віднесено до кримінальних правопорушень проти власності (Румунія), економічних (Болгарія) та майнових (Німеччина) з відповідним родовим об'єктом. Значна кількість країн Європи відносить кримінальні правопорушення у сфері будівництва і до порушень проти громадської безпеки та громадського порядку (Грузія, Казахстан, Португалія, Туркменістан). Більшість європейських країн розглядають кримінальні правопорушення як протиправні діяння, небезпечні для навколишнього середовища, у сфері екології (Словачія, Чорногорія, Узбекистан) [7].

На наш погляд, для всіх цивілізованих країн, зокрема України, доречними є ратифікація норм Міжнародного будівельного Кодексу, а також систематизація будівельних норм, стандартів і правил у сфері будівництва та містобудування. Також вважаємо, що кожна країна повинна мати Будівельний кодекс, де один з розділів має стосуватися юридичної відповідальності за порушення у сфері будівництва. Зазначене дозволить уникнути розбіжностей і колізій, які часто виникають у досліджуваній сфері. З огляду на проведене дослідження юридичної відповідальності в найбільш розвинених країнах світу й окремих країн – сусідів України, варто зазначити, що межі покарання та юридичної відповідальності є потужнішими, ніж у нашій країні. Тому вважаємо, що покарання за порушення будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва в Україні мають бути суворішими, ніж зараз.

При цьому, досвід розвинених країн ЄС свідчить, що процес переходу до будівельних норм ЄС відбувається протягом тривалого часу, який нараховує не один десяток років та вимагає значних організаційних зусиль. Тому для будь-якої країни більш оптимальним є поступовий перехід від національних будівельних норм до будівельних норм ЄС [8, с. 40-41].

Так, до теперішнього часу в Німеччині введені 34 з 58 частин Єврокодів разом з національними додатками, виконання яких контролюється наглядовими органами. При цьому, серед основних причин, які обґрунтовують подальшу необхідність збереження та розвитку національних нормативних документів у будівельній галузі називають: 1) повний перехід на проектування конструкцій за Єврокодами не відбувся в жодній країні; 2) впро-

вадження Єврокодів є складним і трудомістким процесом, який навіть в країнах ЄС, що почали цей процес більше 20 років тому, досі не завершений; 3) прискорення процесу під тиском адміністративних заходів унеможливило коректне впровадження Єврокодів у практику проектування; 4) постійний розвиток і вдосконалення національної гілки нормативних документів є своєрідною страховкою, яка не дозволить будівельній науці та практиці відкотитися на вихідні позиції у разі можливої відмови від введення Єврокодів або гальмування цього процесу, що може мати місце в силу різних причин.

Система державного управління будівництвом у Німеччині має централізовану структуру, що включає крім федеральних органів також і органи місцевого самоврядування, що поряд з іншими проблемами займаються і питаннями будівництва. У число федеральних органів, які займаються регулюванням у будівництві, входять Міжвідомчий комітет з будівництва в районах, Міністерство будівництва, планування, житлового і міського господарства та інші. Більшість фірм у Німеччині є членами добровільних виробничих і торгових асоціацій. Головні функції таких асоціацій – захист інтересів компанії і просування на будівельний ринок продукції, що випускається, обмін технологій, підготовка стандартів на будівельні матеріали і їх рекламу, розробка методів іспитів будівельних матеріалів, інформаційне забезпечення галузі [9]. Важливу роль відіграють підприємницькі спілки, тісно зв'язані з державними установами і, які представляють інтереси підприємців. У будівництві таких спілок нараховується кілька десятків. Ведуче місце займає Головна спілка будівельної індустрії у Вісбадені, що здійснює великий вплив на формування державної політики в будівельній сфері [10, с. 117].

Зауважимо, що більшість міст у Німеччині має свої нормативно-правові акти, що стосуються забезпечення розвитку урбанізованого простору, – так звані місцеві будівельні статuti [11, с.109], з норм яких прослідковується схожість з вітчизняними правилами забудови населених пунктів.

Органи місцевого самоврядування Німеччини наділені повноваженнями архітектурно-будівельного контролю в частині контролю за дотриманням будівельних норм та правил. Функцію містобудівного контролю в частині дотримання стандартів до будівельних конструкцій та матеріалів виконує Німецький інститут будівельної техніки (Deutsches Institut für Bautechnik (DIBt)), який є спільною установою федерального уряду

і влади земель Німеччини. У випадку невиконання приписів цих контролюючих органів залучається поліція, яку іноді ще називають будівельною поліцією [12, с. 114].

У Франції правове регулювання будівництва виконує провідну функцію, що реалізується на основі норм цивільного і адміністративного права. Із цивільного права випливає будівельне право як окремий різновид, а адміністративне право використовується на початковому етапі будівництва, а саме на етапі проектування.

Основний урядовий орган, що керує розвитком будівельної галузі, у Франції – Міністерство територіального розвитку. Воно вивчає кон'юнктуру, розробляє прогнози, консультує місцеві органи, субсидіює і кредитує фірми з метою реалізації будівельних програм, реалізує державну політику щодо міського планування та житла, забезпечує підтримку територій у їх розвитку та зменшення територіального дисбалансу, відповідає за політику протидії з нерівністю на користь неблагополучних кварталів, районів. В той же час, великий вплив на розвиток галузі будівництва чинять фірми, що входять у Національну федерацію суспільних робіт і Національну будівельну федерацію. Будівельні фірми Франції, в основному великі, мають можливість одержувати вигідні підряди через систему налагоджених зв'язків з урядовими органами [13]. Однак основні повноваження щодо регулювання містобудування зосереджені у трирівневому (комуна-департамент-область) місцевому самоврядуванні.

Базовим нормативно-правовим актом, направленим на регулювання містобудівної діяльності, є Містобудівний кодекс Франції (*Code de l'urbanisme*). Крім нього, серед правових актів містобудівної направленості варто також назвати Закон «Про містобудівну солідарність і відбудову», метою якого є забезпечення більш послідовного, єдиного і стабільного благоустрою території. Закон визначає основні параметри і динаміку розвитку метрополій Франції, перелік необхідної містобудівної документації, основні тенденції у сфері містобудування тощо [14].

Аналіз будівельної галузі США, свідчить що роль регулюючого органу в цій державі виконує насамперед створене в 1965 р. Міністерство житлового будівництва і міського розвитку. Метою діяльності Міністерства є координація будівництва об'єктів федерального бюджету і будівництва приватних житлових будинків, що фінансуються або кредитуються з федерального бюджету. Значну роль в будівельній галузі відіграють при-

ватні асоціації, зокрема, Асоціація американських підрядчиків, Асоціація американських субпідрядників, Асоціація американських архітекторів, Американське товариство інженерів цивільного будівництва. Зазначені асоціації існують за рахунок відрахувань будівельних фірм. Вони розробляють і видають різні нормативні документи, інструкції і положення, пропагують передовий досвід, організовують семінари, симпозиуми і конференції, школи і курси підвищення кваліфікації, виступають у ролі консультантів урядових органів, випускають спеціальні журнали тощо [1].

На думку О. В. Стукаленко, у США загальна стандартизація у сфері будівництва має за мету забезпечення раціонального використання всіх видів національних ресурсів, усунення технічних бар'єрів та підвищення конкурентоспроможності [14, с. 112–113].

Аналізуючи досвід США з протидії правопорушенням у сфері будівництва, слід зазначити, що значна увага приділяється такому різновиду правопорушень як легалізація або ж відмивання грошей, отриманих неправомірним шляхом. Досліджуючи особливості міжнародного та вітчизняного досвіду такої протидії, Л. В. Половинський цілком слушно відмічає той факт, що США стали однією з перших держав у всьому світі, яка розпочала боротьбу з легалізацією доходів, отриманих протиправним шляхом, на державному рівні, оскільки для протидії легалізації доходів було створено суворе законодавство [15, с. 303].

Крім цього, більшість науковців та практиків позитивним вважають досвід США щодо запровадження реєстру будівельного обладнання [16; 17]. Завдяки ньому можна виявити щомісячні, щоквартальні та щорічні випадки вчинення різного роду правопорушень на будівництві, а також викрадене будівельне обладнання, встановити серійний номер викраденого. До того ж тут відображено інформацію про розмір завданої шкоди. Доступ до реєстру є вільним. Власник майна чи особа, яка хоче придбати чи взяти в оренду будівельне обладнання, має змогу створити пошуковий запит й отримати необхідну інформацію [18]. У разі виявлення, що вказане обладнання є предметом злочину, перебуває в розшуку, чи за наявності підозри стосовно правовстановлюючих документів, особа може в режимі онлайн поінформувати про це правоохоронні органи. Такий реєстр сприяє не лише запобіганню правопорушень, а й забезпечує відшкодування шкоди шляхом встановлення місцезнаходження та ідентифікації викраденого майна [16].

Будівельне законодавство *Великобританії* складається з двох компонентів: статутного нормативно-правового акту, виданого законодавчим органом влади, та статутного регламенту, що створено виконавчим органом влади. Приклад першого компоненту – це закони про будівництво, що мають назву Будівельний акт. У межах території кожного суб'єкта діє свій (наприклад, Building Act в Шотландії). Другий компонент – Будівельний регламент, що є законодавчим актом уповноваженого органу виконавчої влади, в якому викладені будівельні норми та правила. В Англії та Уельсі такими документами є Building Regulations від 2000 року [19, с. 337; 20, с. 47–48]. Регламентуючу роль у будівництві виконує система практичних кодексів, розроблювальних Британським інститутом стандартів [21].

Таким чином, аналіз зарубіжного досвіду запобігання правопорушенням у сфері будівництва засвідчив постійне підвищення кваліфікації працівників контрольно-ревізійних та інших наглядових органів, розроблення й реалізацію нових методик здійснення адміністративного провадження, спрямованих на вивчення способів вчинення правопорушень, аналіз та узагальнення проваджень (Іспанія, Німеччина, Норвегія, Фінляндія, США та ін.). Крім цього, окремі інституційні системи зарубіжних країн значну увагу приділяють виявленню причин та умов, які сприяють

учиненню правопорушень (наприклад, у Бельгії, Данії, Канаді та Франції функціонують окремі підрозділи по виявленню причин та умов, які сприяли вчиненню правопорушень, у тому числі у сфері будівництва).

В Україні реформування інституцій сектору безпеки призвело до суттєвого оновлення кадрового ресурсу. Стаж поліцейських, інспекторів та ревізорів у сфері будівництва, здебільшого не перевищує п'яти або десяти років, що засвідчило недосвідченність працівників та потребу постійного посиленого контролю за їх діяльністю з наданням практичної допомоги, роз'яснень та навчань. Більше того, вирішення потребує адаптація молодих фахівців, оволодіння ними професійною майстерністю з відновленням наставництва та спадкоємності у роботі, зокрема, опитування, проведене серед керівників (заступників керівників) виконавчих органів з питань державного архітектурно-будівельного контролю та інспекторів будівельного нагляду ДІАМ, засвідчило, що не всі з них мають максимально повне уявлення про порядок продовження перевірок на об'єктах будівництва, 16 % – вважають можливим продовження перевірки без окремого направлення, якщо вона (перевірка) була розпочата в строк, визначений наказом про її проведення, 10 % – не змогли визначитись з відповіддю на питання про правомірність таких дій.

Список літератури:

1. Козич О. М. Досвід провідних країн світу в управлінні будівельною галуззю. *Державне будівництво*. 2012. № 2. С. 115–119.
2. Запотоцький А. П. Криміналістична класифікація злочинів у сфері будівництва. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 1 (11). С. 32–43.
3. Євтушенко В. Європейський підхід до нормування та стандартизації у будівництві. *Публічне право*. 2013. № 1. С. 142–151.
4. Дмитренко В. І. Міжнародний та вітчизняний досвід нормативно-правового забезпечення діяльності підприємств будівельної галузі. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8170>
5. Войтович Я. В. Розслідування порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2018. 254 с.
6. Околович М. Є. Адміністративно-правове регулювання містобудівної діяльності органами місцевого самоврядування: дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.07. Одеса, 2018. 258 с.
7. Марченко О. Л. Відповідальність за порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва: зарубіжний досвід. (Республіка Польща). *KELM*. 2021 № 6. С. 172–176.
8. Сучасні проблеми технічного регулювання у будівництві / зб. наук. праць. Вип. 1. Київ : КНУБА, 2015. 108 с. URL: <http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/6342/1/201501.pdf>
9. Вишивана Б. М. Зарубіжний досвід регулювання інвестиційної діяльності та можливості його використання в Україні. *Світ фінансів*. 2007. № 1 (10). С. 75–84.
10. Бібік Н. В. Міжнародна практика державного регулювання в сфері будівництва. *Менеджер*. 2014. № 1. С. 115–121.

11. Лазор, О. Д. Функціонування статутів локальних громад країн ЄС: досвід для України. *Теорія та практика державного управління*. 2010. Вип. 4. С. 108–117.
12. Шруб І. В. Будівельна поліція в Україні: перспективи створення, напрями діяльності та обсяг повноважень. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : *Юридичні науки*. 2016. Вип. 1 (3). С. 112–118.
13. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки : навч. посібник. Київ: МАУП, 2000. 176 с.
14. Стукаленко О. В. Світовий досвід регулювання будівельної діяльності на прикладі США. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : *Юридичні науки*. 2016. Вип. 2 (2). С. 112–115.
15. Половинський Л. В. Протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: міжнародний та вітчизняний досвід. *Економіка. Фінанси. Право*. 2008. № 5. С. 33–35.
16. NER launches equipment theft prevention Web site. Mixing technology and security guards at Ahern Rentals. URL: <http://www.rentalpulse.com/Articles/tabid/246/ArticleId/7717>.
17. Walley W. The next steps in theft prevention and recovery. *Rental Management*. 2016. URL: <http://www.rentalmanagementmag.com/Art/tabid/232/ArticleId/25691>.
18. A Guide For Consumers to Help Protect Against Identity Theft / United States of America. Arlington : Crystal Drive, 2010. URL: <https://www.ncpc.org/resources/files/.../theft/NCPC-ID%20Theft.pdf>.
19. Олюха В. Г. Господарсько-правові засоби оптимізації капітального будівництва у сучасній Україні: дис. ... д-ра юрид. наук. Одеса, 2015. 473 с.
20. Кусп'як Г. Зарубіжний досвід застосування механізмів управління в капітальному будівництві. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2019. Вип. 25. С. 42–51.
21. Непомнящий О. М., Митропан Т. К. Зарубіжний досвід управління ризиками в системі закупівель товарів, робіт та послуг у сфері будівництва. *Аспекти публічного управління*. 2018. Т. 6. № 1–2. С. 37–41. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2018_6_1-2_7.

Buha V.V. FOREIGN EXPERIENCE IN CRIME PREVENTION IN THE FIELD CONSTRUCTION

The article summarizes the measures to prevent offenses in the field of construction in the leading countries of the world (Poland, France, Spain, Germany, Great Britain, the USA, etc.) with Romano-Germanic and Anglo-Saxon legal systems, and it is proved that the construction planning system in such countries is hierarchical, carefully legislated by acts of various legal force (directives, resolutions, EU program assistance and, above all, building codes), provided with an administrative toolkit (European Infrastructure Development Program (EUREK), federal, regional, local plans for the use of territories and plans for development and planning on community level) and is carried out according to a certain procedure, when the decision is made by local bodies and meetings of the association after numerous public hearings regarding compliance with safety and environmental measures.

Historical events and the practice of international justice had the main influence on the attitude of European national legislators to crime prevention. The development of administrative and legal legislation of European countries was mainly determined by the following factors: international legal acts; practice of the European Court of Human Rights; European Union law); the internal socio-political situation in the country and the demands of society.

It has been established that the prevention of offenses in the field of construction in the mentioned countries, as well as in Ukraine, is carried out within the limits of different branches of law. However, at the administrative and legal level, it is ensured by applying punitive and (or) other, non-punitive measures of influence to the subject of the crime. A feature of punitive measures in most European countries is the large amount of fines, compared to Ukraine, for violation of norms, standards and rules of construction legislation. On the basis of the studied foreign experience, it became obvious that a further reduction in the number of offenses committed in the field of construction is impossible without carrying out a set of preventive measures, the basis of which should be the analysis of the factors that lead to the commission of such offenses

Key words: construction, field of construction, offense, prevention, law, code, foreign experience.